

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten
d.d. 8 februari 2018

CONCEPT

Onderwerp		Advies / conclusie
		<u>Aanwezig:</u> mevrouw J.A. Otterman (WN, voorzitter) mevrouw H.A. van Dam (WN) de heer H.A. Rutjes (WN) de heer S. Groenendijk (VVD) de heer Th. de Roos (CDA) de heer F.J. van Bork (PvdA) de heer J.G.M. Reerink (PvdA) de heer A. Travaille (PvdD) de heer E. Verkaik (W@I) de heer E.W. ten Heuw (ChristenUnie) mevrouw E. de Leeuw (AWP) de heer F. van Os (SGP) de heer C.P. Bruggink (LNE) mevrouw T. van Soest (LNE) de heren G.P. Beugelink (WN), L. de Groot (LNE), C.G. Jansen op de Haar (PvdA) en B. de Jong (CDA) (hoogheemraden) de heer C.J. Vos (secretaris) de heer P.R.F. Verhoeven (notulist) <u>Ambtelijk aanwezig:</u> De heren P. Hesen en J. Zalm (agendapunt 2.1) <u>Afwezig:</u> de heer A.J.H. de Beaufort (LNE)
1. Opening en vaststelling agenda		
		Opening De <u>voorzitter</u> opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen welkom. Zij meldt dat na de vergadering de heer Mees namens de stichting Teijlingens stoomgemaal aan het bestuur een bidbook zal aanbieden. Er is een afmelding binnengekomen van de heer De Beaufort. Agenda De heer Travaille (PvdD) vraagt wat de status is van het memo over stand van zaken Kaderrichtlijn water 2017, dat als ingekomen stuk staat geagendeerd onder punt 4.2.a. Wat kan men daar nu over zeggen en komt dat op enig moment weer terug in de vergadering? De <u>voorzitter</u> maakt duidelijk dat iedereen daarover iets kan zeggen en vragen stellen, maar dat er geen besluit voorligt. Als er veel vragen zijn, zal ze met de portefeuillehouder overleggen hoe die zal antwoorden. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2. Stukken ter advisering		
2.1	KWA+, Verlengde verkenning en Voorkeursvariant traject Lopikerwaard	De <u>voorzitter</u> vraagt commentaar op de voorliggende stukken over de KWA+, de verlengde verkenning in de Lopikerwaard en de daaruit voortgekomen voorkeursvariant van het traject daar. Bovendien vraagt zij de mening van het bestuur over het nader onderzoek van werking en rendement van de zoetwateraanvoer via de Waaiersluis naar het boezemgemaal in Gouda. Dat laatste is een besluitpunt voor het college, maar dat hoort graag ook het standpunt van het bestuur. De heer De Jong voegt daaraan toe dat de te creëren zoetwaterbel buiten de scope van dit project valt en ter beoordeling ligt aan de colleges van Rijnland en De Stichtse Rijnlanden, maar dat die wel belangrijk is voor de effectiviteit van de KWA+. Verder wil hij de presentatie die op de laatste gebiedsavond aan de aanwezigen getoond werd, ook aan het bestuur laten zien. Alle maatregelen die in variant 5 gepland zijn, staan daarin.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten
d.d. 8 februari 2018

De heer Zalm, technisch manager van de KWA+, toont de animatie met daarin een mix van maatregelen die in de routes (met de delen A, B, C en D) door de Lopikerwaard worden voorgesteld, van het inlaten bij gemaal De Koekoek tot aan het uitmalen op de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel bij gemaal Keulevaart. De maatregelen zijn verdieping, verbreding, laten stijgen van het peil in de routes, isoleren van de routes en voorkomen van bodemopbarsting.

De heer Groenendijk (VVD) meent zich te herinneren dat er 15m³/s uitgemalen moest worden. Nu hoorde hij een veel lager getal. De heer Zalm antwoordt dat De Stichtse Rijnlanden bij de KWA+ in totaal 15m³/s moet leveren. Dit traject levert 5,6m³/s. De rest moet van de andere trajecten komen.

De heer Travaille (PvdD) viel het op dat de inlaat 8,5m³/s is en het uitmalen 5,6m³/s. De heer Zalm antwoordt dat De Stichtse Rijnlanden in tijden van droogte zelf ook een waterbehoefte van 2,9m³/s heeft. Dat wordt tijdens de route afgetapt.

Eerste termijn

De heer Ten Heuw (CU):

- Heeft inhoudelijk geen opmerkingen, maar ziet bij besluit 2 graag toegevoegd hoe het daar genoemde krediet gefinancierd gaat worden.

De heer Bruggink (LNE):

- Spreekt van een helder verhaal, zeker na vertoning van het filmpje.
- Hoopt dat het klopt dat na tijdige ontdekking en melding van risico's een goed verhaal genoeg is om die risico's af te dekken.

Mevrouw De Leeuw (AWP):

- Heeft complimenten over voor de goede voorbereiding en de stukken.
- Wil ook weten of het krediet op tijd betaald gaat worden door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

De heer Verkaik (W@I):

- Vraagt zich af wat de huidige capaciteit is van de KWA.
- Vermoedt dat de genoemde peilen waterpeilen zijn, en niet die van de grond.
- Meent dat het eerste stuk van de route gewoon door de polder gaat en later tussen kades loopt. Mocht hij dat mis hebben, dan hoort hij dat graag.

De heer De Roos (CDA):

- Complimenteert het waterschap met de gevolgde werkwijze. De vorming van een klankbordgroep heeft veel opgeleverd. De kennis van de betrokken aanwonenden heeft de plannen beter gemaakt en de acceptatie bij de mensen vergroot. Een voorbeeld voor toekomstige projecten. Meent dat de tijd die de verschillende groepen in de samenwerking hebben gestoken, een extra waardering verdient, meer dan alleen maar een bloemetje.

De heer Van Os (SGP):

- Waardeert de gang van zaken in hoge mate, vooral de wijze waarop het waterschap de bewoners bij het proces betrokken heeft.
- Hoopt dat de verwerving van de benodigde grond soepel kan verlopen.
- Ziet ook als meekoppelkans dat wateroverlast bij de Oude Rijn via Polsbroek wordt weggewerkt, maar vraagt zich af of dan de waterafvoer vanuit het zenderpark niet delen van Benschop blank kan zetten. Kan gemaal De Koekoek al dat water wel wegpompen?

De heer Groenendijk (VVD):

- Meent zich te herinneren dat de Deltacommissaris het waterschap voor dit project complimenten heeft gegeven.
- Sluit zich aan bij de vraag van LNE naar de risico's.
- Wil nog eens bevestigd zien dat het budget maatgevend is. Geldt: "Op is op" nog steeds, of kan het waterschap voor een aanvulling naar het ministerie als het geld tekortkomt?

De heer Van Bork (PvdA):

- Noemt het voorliggende voorstel voor het traject door de Lopikerwaard weloverwogen, zeker na de vele proeven en de uitkomst met vijf varianten.
- Maakt zich wel zorgen over de twee verrichte onderzoeken met duidelijk verschillende uitkomsten en vraagt of het bestuur nu voldoende en juiste kennis heeft om het voorstel te kunnen beoordelen.
- Prijst college en organisatie voor het aangaan van gesprekken met belanghebbenden;

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

daaruit is immers de vijfde variant voortgekomen, die veel instemming heeft gekregen.

- Ziet wel dat de vijfde variant 4,5 miljoen euro duurder is dan de tweede. Op een budget van 40 miljoen euro vindt hij dat een flink verschil, dat kan leiden tot een forse kostenoverschrijding. Die kosten komen nu voor rekening van het waterschap, dus van de ingezetenen. Dat die moeten betalen voor de KWA+ – waarvan zij geen enkel voordeel hebben – lijkt hem niet de bedoeling. In een van de bijlagen ziet hij een overzicht, met daarin vermeld een bandbreedte van 28 tot 39 miljoen euro, exclusief de levensduurkosten van 14 miljoen euro. Dan moeten de andere tracés nog volgen, met alle risico's.
- Had verwacht dat er voor de aanliggende polders rekening gehouden zou zijn met het nieuwe peilbeleid dat bodemdaling moet beperken. Een gemiste kans dus.

De heer Travaille (PvdD):

- Is er tevreden over dat in het voorstel direct wordt verwezen naar doelen en indicatoren.
- Zag dat er een risico was op minder goede waterkwaliteit, maar leest in de betreffende paragraaf dat dat risico er eigenlijk niet is. Wil daarover wel verduidelijking.
- Weet dat bij de KRW de variatie in verschillende peilen een probleem vormt. Zouden er in dit gebied niet variaties in peil uitgetoetst en gecombineerd kunnen worden?
- Vraagt of de nieuwe inrichting van het gebied ook consequenties voor het maaibeheer heeft.
- Is benieuwd naar het totale pakket aan natuurvriendelijke oevers dat dit project kan opleveren. Zijn er al geschikte locaties aangewezen en wat kan dat uiteindelijk opleveren?
- Vraagt onder welk van de categorieën MVO en duurzaamheid vallen bij de afweging van de varianten. Effect omgeving, conditionering, juridisch/grondverwerving, draagvlak?

Mevrouw Van Dam (WN):

- Geeft complimenten voor de degelijke analyse van de varianten en ook voor het animatiefilmpje.
- Begrijpt bij alle technische details de keuze voor de voorkeursvariant als een afweging tussen het belang van robuustheid en de belangen van de omgeving. Ook het watersportverbod kan zich in deze variant vinden.
- Vindt wel dat de effecten op de natuur nog weinig aandacht krijgen, nu er alleen aandacht is voor landbouw en recreatievaart en niet voor de ecologische waarde van natuurgebieden in de naaste of verdere omgeving.
- Wil een sterkere en explicietere koppeling met de KRW, die ook meer is toegewerkt naar de win-winmogelijkheden. Vraagt hoe rekening is gehouden met de waterkwaliteitsdoelen en ook welke variant het beste voldoet aan de kaderrichtlijnverplichtingen.
- Merkt dat ineens 4m³/s via de Waaiersluis aan Rijnland geleverd kan worden, terwijl dat toch los stond van de Lopikerwaardanalyse. De creatie van de zoetwaterbel is een risico voor de KWA.
- Wil niet dat er nu maatregelen worden doorgevoerd die later een permanente oplossing in de weg staan en hoopt daarom op een bevestiging dat het voorkeursalternatief als een no-regretmaatregel past in zo'n robuuste, permanente klimaatbestendige wateraanvoer.
- Vraagt of er wat te melden is over de voortgang van de Joint Fact Finding van de Permanente oostelijke aanvoer (POA). Wanneer zijn de resultaten daarvan bekend?

Beantwoording

De heer De Jong:

- Dankt voor alle complimenten en zal die doorspelen aan het projectteam. Beaamt dat de KWA bij het afgelopen Deltacongres in het zonnetje gezet is. Deltacommissaris Kuijken heeft bij zijn bezoek aan Polsbroek KWA horen omschrijven als 'Klimaatbestendige wateraanvoer'. Die omschrijving heeft hij direct overgenomen.
- Variant 5 is het resultaat van gesprekken met de bewoners en belanghebbenden over de aanwezige mogelijkheden. Daar bleek dat maatwerk, een mix van verschillende ingrepen (verbreden, verdiepen, peil wijzigen, isoleren en versterken van de bodem) het beste zou zijn en het grootste draagvlak in het gebied zou hebben.
- Het bestuur moet ook een besluit nemen over verstrekking van krediet. Als dekking daarvan dient de financiering door het Deltaprogramma en het Ministerie van I en M. De Stichtse Rijnlanden heeft afgesproken om voor de 40 miljoen euro de aanvoer naar Rijnland van 7,5m³/s te brengen op 15m³/s. Er is gevraagd naar de risico's. Hijzelf heeft,

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

evenals de dijkgraaf, eerder gezegd dat bij dreigende overschrijding van het budget de doelstellingen naar beneden toe worden bijgesteld. Nu heeft echter de Deltacommissaris tijdens zijn bezoek ook gezegd dat het waterschap robuuste maatregelen moet treffen en dat het bij hem moet aankloppen als blijkt dat die robuuste oplossingen voor het afgesproken bedrag niet mogelijk zijn. De Deltacommissaris bevestigde zijn uitspraak ook tijdens het Deltacongres. Voor het waterschap blijft het streven het karwei voor het afgesproken bedrag te klaren, maar als er toch iets meer nodig is, zal het zeker gaan praten. Blijft staan dat de heer De Jong het niet kan uitleggen dat de burgers van De Stichtse Rijnlanden via de belastingheffing zouden moeten betalen voor de aanvoer van zoet water naar West-Nederland. Hij is bereid om bij het besluit nog een extra zinnetje hierover op te nemen. Mocht tegen het einde blijken dat ook de Deltacommissaris geen geld kan vinden, dan houdt het voor het waterschap ook op. Bij iedere nieuwe fase komt het college naar het bestuur met een plan van aanpak en een kredietraming. Vervolgens geeft het ministerie van I en M een beschikking af. Uiteraard heeft het ministerie de plannen vooraf ingezien. Daarom denkt het college dat votering van het bedrag geen probleem zal zijn. Waarschijnlijk weet hij bij de bestuursvergadering in maart al meer daarvan.

- Antwoordt de heer Verkaik dat de huidige KWA $7,5\text{m}^3/\text{s}$ is. Het moet $15\text{m}^3/\text{s}$ worden, deels via de Lopikerwaard. De peilen die in de stukken genoemd worden, zijn de peilen van het oppervlaktewater. De KWA is een calamiteitenmaatregel, die naar het zich laat aanzien, eens in de acht jaar voor maximaal drie maanden wordt ingezet. Experimenteren met flexibel peil heeft dan ook geen nut. Wel is het handig om tegelijk met de KWA-maatregel bij elk peilbesluit te kijken of er over een polder al direct iets te zeggen is over peilbeleid en het remmen van bodemdaling. In het plan voor Bodegraven Noord stond ook al een passage die daarover ging. De nieuwe nota Peilbeheer komt eraan en dan zal er een door het bestuur gesanctioneerd peilbeleid zijn.
- Denkt ook dat de gevolgde werkwijze op de avonden goed was. Het werkt als men de mensen in het gebied serieus neemt en hen meeneemt in het denken. In het begin was er best veel wantrouwen bij de mensen. Die dachten dat het praten met hen alleen diende ter legitimatie van al afgesproken plannen. Op de tweede avond was er al minder scepsis en werden voorstellen ook inhoudelijk besproken. De laatste avond was stevig, met meedenken op de lijn die nu op tafel ligt. De klankbordgroep heeft daarin ook een belangrijke rol gespeeld. Het draagvlak voor de plannen is zeker groter geworden. Er wordt aan gewerkt dat de mensen van de klankbordgroep iets meer krijgen dan alleen een bloemetje.
- In Polsbroek is er zeker een meekoppelkans. Wat de heer Van Os schetste, is een aspect van de wateroverlastvraagstukken die in verschillende delen van het waterschap kunnen optreden. In elk geval is slim watermanagement nodig en moeten er protocollen komen om delen waar overlast is, te ontlasten. Het waterschap zal zo'n meekoppeling wel zelf moeten financieren. Die optie wordt nog verder uitgewerkt.
- Er zijn inderdaad twee onderzoeken verricht, met verschillende uitkomsten. Dat is gebeurd op verschillende tijden. Het laatste onderzoek was veel gedetailleerder en had als doel te zoeken naar waar precies maatregelen nodig waren, en waar de bodem nog voldoende robuust was en er geen gevaar was voor opbarsting. Dat laatste onderzoek maakte maatwerk meer mogelijk.
- Kiezen voor de goedkoopste variant doet geen recht aan de verschillende aard van de varianten. In variant 5 is een afweging gemaakt tussen alle mogelijke maatregelen. Die is wel duurder dan variant 2, maar zal veel minder overlast geven in de aangrenzende polders. Daarom opteert het college voor de meest robuuste oplossing.
- Het genoemde peilbeleid geldt alleen tijdens calamiteiten en heeft dus niets te maken met het reguliere peilbeleid. Het wordt verder uitgewerkt in de komende fase.
- Voor het eerst is een voorstel gerelateerd aan een beleidsdoel in Waterkoers, wat de heer Travaille gelukkig is opgevallen. Het college heeft de intentie in het vervolg die relatie steeds te leggen.
- Het is niet meer zo dat inlaten van water uit de rivieren een verslechtering van de waterkwaliteit betekent. Dat was vroeger zo. De KWA is ook bedoeld om in droge tijden in de eigen waterbehoefte te voorzien. Dat vertraagt de bodemdaling en betekent ook minder nalevering uit de bodem. Het gaat bij de KWA in de eerste plaats om de waterkwantiteit, maar het waterschap houdt duidelijk de uitgangspunten van het

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

waterkwaliteitsbeleid voor ogen. Als een oplossing sterk verslechterend zou werken, is dat strijdig met de principes van de KRW. Daarom zitten er in de voorstellen ook meekoppelkansen die te maken hebben met natuurvriendelijke oevers. Bij de uitwerking wordt gekeken waar dat past. Bij eerdere inzet van de KWA (in 2011) was er nogal wat overlast en zijn natuurvriendelijke oevers weggespoeld doordat de stroomsnelheid te hoog was. Dat wil men nu voorkomen. In de planuitwerking worden de mogelijkheden samen met natuurorganisaties onderzocht. Ook het maaibeeld heeft een relatie met de KWA. Als duidelijk wordt dat de KWA ingezet moet worden, is maaien noodzakelijk. Dat bleek wel bij het hoge water in en rond Kockengen, toen daar duikers verstopt raakten door het vele groen.

- Bij de planuitwerking zullen een aantal KRW-elementen als natuur en waterkwaliteit terugkomen, als duidelijk is wat het waterschap precies gaat doen. Hopelijk zijn win-situaties mogelijk.
- De zoetwaterbel bij de Waaiersluis staat buiten de scope van dit project. De Stichtse Rijnlanden heeft als opdracht bij de KWA+ 15m³/s te leveren aan Rijnland, 11 bij Bodegraven en 4 bij Gouda. Onderzoek wijst er al op dat de zoetwaterbel inderdaad zal voldoen en het innamegemaal van Rijnland zal beschermen tegen zout water. Samen met Rijnland is hierover overleg met RWS.
- Rijnland en De Stichtse Rijnlanden hebben vorig jaar al gezegd dat de POA in de Joint Fact Finding moet komen. Dat is inmiddels gebeurd. Dat rapport zal dit jaar beschikbaar komen, ook voor het bestuur. De KWA is een oplossing voor calamiteiten. Wat in dat kader gedaan wordt is no-regret ten opzichte van de POA. De gedachten over de POA zijn ook aan het veranderen: misschien komt daarin ook een route naar Gouda.

Tweede termijn

Mevrouw Van Dam (WN):

- Heeft nog geen antwoord op de vraag waarom in de beoordeling van de effecten op de omgeving niet ook de natuureffecten expliciet vermeld staan.

De heer Travaille (PvdD):

- Wil ook dat in de tabel op pagina 8 een regel wordt opgenomen die gaat over het hele pakket van duurzaamheid en natuur. Dat kan het waterschap bij grote ingrepen standaard meenemen.
- Heeft graag meer zicht op de hoeveelheid natuurvriendelijke oevers. Nu zou het resultaat nul kilometer kunnen zijn.

De heer Van Bork (PvdA):

- Vraagt hoe de voorlichtingsavonden waren aangekondigd. Hij had ze gemist.
- Leest bij variant 2 over peiloverlast, maar weet dat bij het nieuwe peilbeleid de peilen toch al omhoog gaan.
- Wil nog antwoord op zijn vraag over de risico's voor de ingezetenen. Liggen die risico's (exclusief de Doorslag) binnen de financiële bandbreedte of komen die daar bovenop?
- Sluit zich aan bij de suggestie van de heer Travaille.

De heer Van Os (SGP):

- Wilde in de eerste termijn de meekoppelkansen bij Polsbroek niet afraden. Hij waarschuwde alleen maar dat andere gebieden daardoor in de problemen zouden kunnen komen. Na het antwoord heeft hij vertrouwen in een goede afloop.

De heer De Roos (CDA):

- Vraagt of het de bedoeling is dat na voltooiing van het werk er periodiek getest wordt. Als duikers soms dicht blijken te zitten, kan er eens in de acht jaar een probleem ontstaan.

De heer Verkaik (W@I):

- Mist in het rapport de stroomsnelheid in het D-gedeelte. Daar is geen verbreding gepland en er moet wel 8m³/s doorheen. Dan is er grote kans dat de natuurvriendelijke oevers meespoelen en bij het gemaal voor problemen zorgen. Dat gebeurt nu ook al regelmatig bij het gemaal bij Willeskop.
- Meent dat het hele traject geïsoleerd moet worden om te voorkomen dat het 58 cm lager liggende Haastrecht blank komt te staan of dat het water ergens in de polder achterblijft.
- Vindt dat het waterschap gemakkelijk denkt over de kans op doorbreken van de bodem, zoals ook gebeurd is bij de aanleg van gemaal De Koekoek. Het hoogteverschil is namelijk aanzienlijk en in de Lopikerwaard is de ervaring van kleidekken op zandruggen niet gunstig.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

Mevrouw De Leeuw (AWP):

- Ondersteunt de wens van mevrouw Van Dam en de heer Travaille naar meer zicht op de effecten voor de natuur.

De heer Ten Heuw (CU):

- Wijst erop dat dit project wel eens MER-plichtig of MER-beoordelingsplichtig kan zijn.

Beantwoording

De heer De Jong:

- Ziet in de flora-en-faunaparagraaf wel al wat vermeld over natuur, maar zal met medewerkers verder speuren naar wat verder mogelijk is, onder andere bij de afwegingen waar wel over landbouw en recreatievaart gesproken wordt. Primair blijft de KWA een kwantiteitsmaatregel, waarbij men probeert meer doelstellingen tegelijk mee te nemen.
- Herinnert eraan dat de heer Zalm bij zijn presentatie al liet zien dat er in het traject al veel natuurvriendelijke oevers aanwezig zijn. De nieuwe aanpak moet het wegspoelen daarvan nu juist voorkomen. Een maatregel is robuust als de stroomsnelheid binnen bepaalde marges blijft bij het maximale debiet.

De heer Zalm:

- Zegt dat er zeker naar stroomsnelheden is gekeken. Vorig jaar was er een praktijkproef. De stroomsnelheid is in de huidige situatie bij volledige opening te hoog: $0,5\text{m}^3/\text{s}$. In een robuust systeem wordt dat $0,2\text{m}^3/\text{s}$. Dat is net onder de uitspoelgrens van zand.

De heer De Jong:

- Verklaart aan de heer Van Bork dat de avond via iBabs / overzicht bestuurlijke bijeenkomsten en evenementen zijn aangekondigd en in het gebied zelf werden advertenties geplaatst. Naast de drie in de Lopikerwaard waren er ook nog bijeenkomsten in Harmelen en Woerden. Jammer dat de heer Van Bork die gemist heeft.
- Legt uit dat nieuw peilbeleid niet zal leiden tot hogere waterpeilen, maar tot een langzamere verlaging van de peilen en een flexibeler peilbeleid. Daardoor kan – samen met andere maatregelen – bodemdaling worden afgeremd. Wat bij de KWA+ speelt is een tijdelijke verhoging op sommige plekken zonder dat de overlast te groot wordt. Dergelijke verhogingen vragen wel om nieuwe peilbesluiten.
- Stelt dat de risicoreservering binnen de bandbreedte zit. De levensduurkosten zitten niet in de 40 miljoen euro die De Stichtse Rijnlanden van het Rijk krijgt. De waterschappen zijn zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de inzet van de KWA naar de toekomst toe. Dat wordt nu via het waterakkoord Bodegraven geregeld met Rijnland en in 2024 komen daarover nieuwe afspraken in een breder perspectief.
- Meldt dat het waterschap in de fase van het aanleggen telkens uitprobeert wat mogelijk is. De praktijkproef heeft de mogelijkheden met het huidige systeem duidelijk gemaakt. Na elke nieuwe maatregel volgt weer een test. Als alles klaar is, hangt het van het beheerregime af of er af en toe nog testen zijn.
- De voorgestelde robuuste inrichting moet voorkomen dat in de nieuwe situatie nog grond meespoelt. Het traject heeft niet één verhang van 58 cm. De knip bij Polsbroek overbrugt het peilverschil.
- Studies achten het gevaar voor bodemopbarsting gering. Bij De Koekoek moet uitbreiding van het filtersysteem opbarsting voorkomen, als het water in de Lek heel hoog staat.
- Meent dat er geen formele m.e.r.-plicht is, maar wijst erop dat er in de rapporten al veel afwegingen staan van de effecten. Als het bestuur de uitwerking van de plannen op tafel ziet, kan het zelf de keuzes maken.

De voorzitter heeft twee toezeggingen gehoord. Ten eerste zal het college bij het besluit ook de dekking vermelden. Ten tweede zullen de effecten op natuur en waterkwaliteit bij de afwegingen worden toegevoegd. Zij constateert na raadpleging van de vergadering dat de KWA+, de Verlengde verkenning en de Voorkeursvariant traject Lopikerwaard als besprekingsstuk naar de algemene vergadering gaan.

3. Stukken ter consultering

Er liggen geen stukken ter consultering voor.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten
d.d. 8 februari 2018

4. Informerend deel		
4.1.	Mededelingen	De heer Vos meldt dat de voorjaarsexcursie van het algemeen bestuur gepland is op 10 maart, zoals ook staat vermeld in het overzicht bestuurlijk bijeenkomsten en evenementen in iBabs.
4.2	Ingekomen stukken	
4.2.a	Memo stand van zaken Kaderrichtlijn water 2017	De <u>voorzitter</u> merkt op dat dit onderwerp eind 2018 voor inhoudelijke behandeling en besluitvorming in de algemene vergadering zal komen. <i>Eerste termijn</i> De heer <u>Travaille</u> (PvdD): • Vraagt allereerst of dit memo gelijk ook een afdoening is van actiepunt 57. De <u>voorzitter</u>: • Constateert dat dat inderdaad zo is. De heer <u>Travaille</u> (PvdD): • Is blij is met het memo, maar niet met de inhoud. Het actiepunt vroeg wat er nog te doen viel met de KRW, eventueel met de vertraagde maatregelen. De geplande maatregelen worden grotendeels uitgevoerd, maar de doelen raken steeds verder uit het zicht. In vergelijking met 2009 is 2016 op de meeste punten achteruit gegaan. Het algemeen bestuur zou nu toch al een besluit moeten nemen, ook al is dat nog niet voorzien. Het gaat er niet om wat het waterschap met de KRW wil bereiken, maar om waartoe het verplicht is. Als duidelijk is dat het dat met het huidige pakket niet zal lukken, lukt dat eind 2018 ook niet. Daarom zou het bestuur nu moeten besluiten daar iets aan te doen en niet te wachten tot het eind van het jaar. • Proeft bij het lezen van het stuk geen enkele urgentie. 'Tandje erbij' is een eufemisme, als men ziet dat het steeds slechter gaat. Vraagt het college daarom – hopelijk met steun van de andere bestuursleden – een heldere route om de gestelde doelen te bereiken. Het lijstje met mogelijk te onderzoeken ideeën is dan te weinig. Liever een concreet overzicht om die doelen alsnog te bereiken dan de doelen aan te passen, zoals het stuk suggereert. De heer <u>Rutjes</u> (WN): • Laat weten dat dit memo in het laatste fractieoverleg het meest besproken stuk is geweest. De fractie had onder andere dezelfde zorgen die de heer Travaille heeft genoemd. • Wil beginnen met de opmerking dat al veel werk goed wordt gedaan. Begin volgend jaar komt er een actualisering van de doelen, dit kwartaal een bestuursvoorstel om de begrenzing van de waterlichamen aan te passen, eind 2018 een vaststelling van de doelen overig water en uit de voorjaarsnota komt de extra ambitie 'Tandje erbij'. • Ziet ook de doelen steeds verder weg raken en constateert dat verslechtingen bij vis en macrofauna en vegetatie vaker als verbeteringen worden waargenomen. Leest ook in het memo dat met het huidige pakket maatregelen het knelpunt voor het niet halen van het doel in de KRW waterlichamen niet wordt aangepakt. • Concludeert dat de doelen verschuiven, dat de begrenzing van de waterlichamen verschuift, dat er doelen overig water bij komen, dat de maatlaten waarlangs alles getoetst wordt, deels ook veranderd worden. Alles verandert. Vraagt daarom of en wanneer hiermee aparte besluitvormingsstukken gemoeid zijn en of het wijs is hiervoor nog besluitmomenten in te bouwen. • Meent dat met het vaststellen van de doelen overig water en het aanpassen van de begrenzing van de waterlichamen het waterschap ook zit met veranderde maatregelpakketten en is er een aangepast meetpakket nodig. Is benieuwd of er rekening mee is gehouden dat zoiets extra kosten met zich meebrengt. • Voor al dat nieuwe KRW-water zal het lastig zijn om betaalbare maatregelen in de watergangen te treffen. Dan gaat het om inrichtingsmaatregelen. Daar gaat veel geld in zitten, maar tijdens het onderhoudsseizoen wordt veel van de vegetatie, fauna en vis weer op de kanten gegooid. Met dit probleem worstelen meer waterschappen in het land. Dan schiet het natuurlijk niet op met de doelen. Zou het niet slimmer zijn eerst het eigen

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

beheer verder te optimaliseren, voordat het waterschap begint met de herinrichting van het overige water? Wat daar gebeurt, ligt dan in het verlengde van de KRW-doelen en dan werken inrichting en onderhoud elkaar in elk geval niet tegen.

De heer Reerink (PvdA):

- Is dat 'Tandje erbij' ook opgevallen. Als men dan wil wachten tot het eind van het jaar om maatregelen voor te stellen en als het dan wat tegenzit, dan komt het net niet meer in de begroting 2019 en wordt het 2020, met uitvoering in een volgende periode. Men moet veel sneller zijn met maatregelen als gebreken geconstateerd zijn. Ziet zelf het liefst al vóór de voorjaarsnota een voorstel tot maatregelen. Dan kan het bestuur bij behandeling van die nota prioriteiten aanbrengen voor het tandje erbij. Wil in elk geval niet overgaan tot verlaging van de doelen.
- Ziet in de derde alinea op pagina 3 dat bij 'Waternatuur met waarde' de indicator in de begroting voor 2018 vervalt. Vraagt wat daarvoor in de plaats is gekomen en hoe het bestuur daarin kan sturen.
- Alinea 5 op pagina 3: jaarlijks rapporteert het informatiehuis Water landelijk over de status. Hoe sluit de informatie van het college aan het bestuur daarop aan?
- Alinea 5 op pagina 3: natuurvriendelijk peilbeheer is niet op koers. Waarom is dat zo en hoe wordt het bestuur bij de keuze hieromtrent betrokken?
- Maatregel 3 op pagina 4: de boeren in de Lopikerwaard en Utrecht-Oost zijn minder geïnteresseerd in de groen-blauwe diensten. Hoe gaat het waterschap dat aanpakken?
- Tabel 2 op pagina 6: waarom verslechtert het waterlichaam soms ten opzichte van eerdere jaren? Dat is zeer verbazend. Graag een nadere toelichting. Weet dat normen soms veranderen, maar zijn er ook nog andere factoren die daarin een rol spelen?
- Tabel 2 op pagina 6: gaat het waterschap de gewenste situatie in 2027 halen? Zo niet, welke maatregelen kan het treffen om dat wel of grotendeels te halen?
- De lijst met bullets op pagina 9: er staat losjes verwoord dat er veel onderzoek op stapel staat. Het zou goed zijn daarop een voorstel uit te werken hoe men zoiets moet aanpakken en wanneer dat tot iets gaat leiden.
- De opmerking op pagina 9 over vergunningverlening en handhaving: evaluatie en klaar maken voor de omgevingswet zal wel apart terugkomen in een notitie over de omgevingswet. Als dat financieel nog gevolgen heeft, is het raadzaam dat nog vóór de voorjaarsnota in het bestuur te brengen. Dan kan men dat in de planning meenemen.
- Merkt op dat er een vervanging is voor het vissen met lood, gemaakt van alg. Geeft het waterschap vergunningen voor het vissen met lood?

De heer Groenendijk (VVD):

- Stelt dat bepaling van doelen en effecten in een waterlichaam toch moeilijk grijpbaar blijft. Op pagina 7 staat ook dat niet alle doelen te behalen zijn in KRW-waterlichamen doordat daar te weinig ruimte is of het waterschap daar afhankelijk van derden is. Waarschijnlijk is het ook niet op te lossen in de kleine wateren. Vraagt zich daarom af of dit probleem wel echt op te lossen is. Misschien moet het bestuur zich die vraag eerst stellen, voordat het veel geld uitgeeft: is het doel wel bereikbaar?
- Naar aanleiding van het naar beneden bijstellen van de doelen vraagt hij of er sprake is van Europese doelen of dat het waterschap daar een tandje bovenop heeft gezet.

De heer Van Os (SGP):

- Betreurt het dat hij van enkele mensen zo'n negatieve benadering hoort over de KRW. In zijn ogen is er juist al veel bereikt. De heer Travaille mag beweren dat men er op alle gebieden op achteruit is gegaan, maar dat vindt hij een verkeerde benadering. Er is heel veel gedaan. Zo hebben de fruittelers zich de laatste jaren flink ingespannen om de waterkwaliteit te verhogen. Dat is niet weg te zetten met de opmerking dat alles verslechtert en dat er niets gebeurt. Hij is juist trots op wat vandaag al bereikt is. Het is wel zo dat er een tandje bij mag om in 2027 de doelen te kunnen halen, maar hij leest ook dat men niet op alles invloed heeft om de waterkwaliteit te verbeteren. Ook de natuur speelt hierin een rol. Hij spreekt liever niet van doelverlaging, maar van doelverlenging. De tijd tot 2027 kan te kort zijn voor het halen van de doelen, omdat nog niet bekend is hoe men bepaalde aspecten kan aanpakken. Daar is tijd voor nodig. Zo zal bij de fruitteelt het pakket gewasbeschermingsmiddelen teruggedrongen moeten worden. Dat zal ook invloed hebben op de waterkwaliteit. Roepen dat er niets bereikt is, vindt hij een te negatieve benadering.

De heer De Roos (CDA):

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

- Verbaast zich erover hoe de vergadering met dit dossier omgaat. Het is op verzoek van de heer Travaille op de agenda gezet, maar hij denkt niet dat al het commentaar nu zin heeft. Deze avond zullen hierover geen toezeggingen of besluiten mogelijk zijn.
- De voorzitter:
- Wijst erop dat ieder vrij is om iets te agenderen, ook als daar niet direct besluitvorming aan vast zit.
- De heer De Roos (CDA):
- Vindt niet dat het zin heeft nu inhoudelijk in te gaan op wat besproken is. Dat leidt niet tot besluitvorming of veranderingen in de werkwijzen.
- De heer Verkaik (W@I):
- Hoopt wel dat alle bestuursleden hetzelfde stuk gekregen hebben. Gaat daar na alle verhalen wel aan twijfelen.
 - Denkt dat het eerste stuk over de KRW al eerder dan 2017 door het bestuur is besproken.
- De heer Reerink (PvdA):
- Stelt dat de KRW een al regelmatig onderwerp van gesprek is geweest.
- De heer Verkaik (W@I):
- Ziet op pagina 4 bij de afwegingen iets over overig water in het geel staan, waarvan hij zich afvraagt waarom dat niet groen is.
 - Heeft een vraag naar aanleiding van pagina 6, eerste alinea, waarin de provincie Utrecht rapporteert dat waterschappen weinig kunnen doen tegen probleemstoffen: kan het bestuur die notitie van de provincie ook ontvangen?
 - Bij de kernpunten valt hem de stof uranium op. Is het meeste daarvan afkomstig van het autoverkeer, van katalysators?
- Mevrouw Leenders (AWP):
- Is het ermee eens dat het bestuur over de KRW inhoudelijk in gesprek moet gaan, maar ondersteunt ook het procedurevoorstel om dat niet in deze vergadering te doen. Verzoekt daarom de portefeuillehouder om niet inhoudelijk te reageren, maar alleen een procedurele toezegging te doen. Voor een bespreking is meer voorbereiding nodig.
 - Leest bij de laatste maatregel in het staatje op pagina 4 en 5, het KRW-onderzoeksprogramma, dat er analyses komen van de knelpunten voor het behalen van de doelen en dat er onderzoek gedaan wordt naar de effectiviteit van maatregelen, wat onderdeel is van een EZ-project waarvoor subsidie is toegekend. Het gaat hier om Europese doelen waar landelijk aan gewerkt wordt en waar veel partijen van elkaar afhankelijk zijn. Daar zit een stroperig procedureel geheel achter, waarin veel geld wordt gestoken, maar waarvan het de vraag is of het antwoorden oplevert op de gestelde vragen over effectiviteit van maatregelen, realisme van doelstellingen en termijnen waarop die haalbaar zijn. Hoopt dat De Stichtse Rijnlanden als innovatief waterschap een voorstel kan doen hoe zoiets in het proces slimmer, beter en goedkoper aan te pakken is.
- Mevrouw Van Soest (LNE):
- Heeft nog één aanvulling: de LNE-fractie heeft geen bezwaar tegen versnelling of uitstel van processen, maar ze wil wel van tevoren boven water hebben wie verantwoordelijk is voor welk deel van welke belasting ook. Dan is het mogelijk om de effectiviteit van een maatregel te beoordelen en worden bepaalde groepen niet extreem getroffen voor zaken waarvoor ze niet verantwoordelijk zijn.
- De heer Ten Heuw (CU):
- Heeft de indruk dat discussies over de KRW altijd op dezelfde manier verlopen: zijn de doelen realistisch, mag doelverlaging, wie veroorzaakt wat, wat zijn de effecten van de maatregelen? Vindt het tijd om te erkennen dat er al veel gedaan is aan verbetering van de waterkwaliteit. Vraagt of sommige doelen, bijvoorbeeld verwijdering van nutriënten, wel realistisch zijn. Denkt dat dat bij fosfaten en stikstof niet het geval is. De enige oplossing in dergelijke gevallen is vragen om verlaging van de doelen. Noemt dat ook legitiem. De kaderrichtlijn geeft dat zelf aan: wie voorziet dat de doelen niet haalbaar zijn, kan om verlaging vragen en bijvoorbeeld achtergrond belasting als reden aanvoeren. Europa heeft de normen voor chemie vastgesteld, maar die voor ecologie niet.

Beantwoording

De heer Beugelink:

- Begrijpt de zorgen van bestuursleden en zal proberen die weg te nemen. Wil tegelijk met

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

Pia Dijkstra verklaren dat hij, anders dan op stofzuigers, geen garantie geeft op beleidsuitvoering.

Het memo is een momentopname, waarover het bestuur geen besluiten hoeft te nemen. Er liggen geen besluiten voor en er valt niets te adviseren of te concluderen. Toch wil hij wel ingaan op de veelbesproken vragen. De discussie in de vergadering ging over het halen van de doelen en een eventuele verlaging daarvan. Dat wil hij bespreken aan de hand van een twee jaar oud landelijk rapport van het Planbureau (beschikbaar voor wie dat wil). Alle deelstroomgebiedsplannen zijn daarin doorberekend op hun doelbereik. Eerst geeft hij de landelijke situatie weer. Daarna kijkt hij wat dat inhoudt voor het waterschap.

- Landelijk is de waterkwaliteit al verbeterd, maar die zal in 2027 nog niet voldoen aan de doelen. In 2015 voldoet 3% van de regionale wateren aan de biologische maatlat. In 2015 wordt dat geschat op 15%. Voor de Rijkswateren geldt datzelfde in 2015 voor 25% en in 2027 voor 55%. De reden daarvan is dat het Rijk de maatlat bijtijds al lager heeft gelegd.
- Het principe 'one-out, all-out' verhuult de gemaakte vorderingen. Daarom laat het college ook zien hoe de individuele maatlaten scoren. En in dat geval wordt duidelijk dat voor de regionale wateren in 2027 voor 35 à 50% aan de doelen wordt voldaan. Voor de Rijkswateren ligt dat percentage dan op 60 à 100%.
- De goede chemische toestand is afgenomen doordat de Europese normen aangescherpt zijn. Men komt namelijk tot betere inzichten, waardoor de normen scherper worden. Wie denkt vooruitgang te boeken, ziet ogenschijnlijk alleen achteruitgang.
- In 2015 was 90% van alle maatregelen die de waterschappen in hun stroomgebieds-beheerplannen hadden gedefinieerd, uitgevoerd. Door emissie-reducerende maatregelen bij rwzi's zal het aandeel regionale wateren dat voldoet aan de norm voor stikstof en fosfor, toenemen van 45% in 2015 tot 50% in 2027.
- De nitraatactieprogramma's van het Rijk moeten N en P beteugelen. In 50% van de meetpunten van het landbouwspecifieke oppervlaktewater worden de normen voor N en P overschreden. De oorzaak van die overschrijding is landbouw, maar daarnaast dragen ook verkeer, rioolwaterzuivering en atmosferische depositie daaraan bij. Die nitraatactie-programma's zijn daarom zo belangrijk voor dit waterschap, omdat dit zelf alleen inrichtingsmaatregelen kan toepassen: aanleg van natuurvriendelijke oevers en van vispassages (en als enige chemische maatregel, aanpassing van het effluent van rwzi's). Inrichtingsmaatregelen doen niets aan N en P. die zorgen enkel voor de biologie. Inmiddels is men toe aan het zesde nitraatactieprogramma. De bijdrage van programma 5 en 6 blijkt beperkt te zijn: hoogstens 5%. Dan komt ook de vraag op of aanpassing van de mestwetgeving nodig is. Waarschijnlijk is het – ook volgens de UvW – beter de gebruiksvoorschriften van hoe en wanneer men mest gebruikt, aan te passen. In een film over een muizenplaag in Friesland zag de heer Beugelink dat de mest via muizengaten de sloot inliep. Het is de vraag of men op dat moment op zulke landerijen mest moet uitrijden. Behoeft van het gewas moet bepalen of er mest gegeven wordt, en niet de kalender of de agenda van de uitrijder.
- De waterkwaliteit gaat zeker de goede kant op, maar de doelen worden in 2027 zeker niet gehaald met de huidige maatregelen (minister Schultz meende van wel). Belangrijkste probleem vormen de nutriënten, maar daar komen medicijnresten en nieuwe stoffen bij.
- Dan nu het waterschap. Het bestuur heeft in 2015 budget en maatregelen voor de tweede zesjarige periode van de KRW goedgekeurd. Die maatregelen is de heer Beugelink tot op de letter aan het uitvoeren. Hij doet zelfs een tandje meer. Hij ziet nu echter geen enkele reden waarom dit waterschap qua doelbereik zou moeten afwijken van wat landelijk wordt doorgerekend. Met alle onzekerheden erbij is de kans groter dat het doel niet gehaald wordt dan dat dat wel lukt. Geen garantie dus. Dat heeft ook te maken met het feit dat het waterschap alleen inrichtingsmaatregelen kan nemen. Wat het waterschap wel kan doen, is het effluent van rwzi's aanpassen en het maaibeheer wijzigen. Daarmee is al veel geëxperimenteerd, maar het is nog onduidelijk wat de beste manier is. Het loont zeker om daar verder naar te kijken.
- Er vindt onderzoek plaats naar waar het waterschap nu precies staat. Eind dit jaar of

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 8 februari 2018

		begin van het volgende zijn de resultaten van de analyse klaar. Dan weet het waterschap waar het staat en wat er nog te doen is in het derde deelstroomgebiedsplan dat in 2021 van start gaat. Daarnaast zet het waterschap in op stimuleringsmaatregelen van boeren, waarvoor ook POP-gelden beschikbaar zijn. Dat is steeds succesvoller. Het LTO-plan 'Deltaprogramma Agrarisch waterbeheer' komt na een moeizame start ook op gang. Het doel daarvan is om in 2021 80% van de waterkwaliteitsproblemen opgelost te hebben en in 2028 100%. • De heer Beugelink denkt dat hij er alles aan doet om uitvoering te geven aan het plan dat het algemeen bestuur in 2015 had vastgesteld, binnen de kaders van het beschikbare geld en de mankracht. Hij heeft dus geen argumenten om te betogen dat het bestuur bij de komende voorjaarsnota moet vragen om extra geld, mensen, middelen, mankracht en maatregelen. Hij zou dat niet eens kwijt kunnen, met uitzondering van meetinspanningen. Hij denkt dat het waterschap te weinig meet en onvoldoende een beeld heeft van hoe de waterkwaliteit zich ontwikkelt. Hij hoopt dat er vóór de voorjaarsnota een stuk ligt met een advies wat er met het meetnet zou moeten gebeuren. • Hij is ook niet van plan om doelen aan te passen. Wel maakt hij onderscheid tussen ambitie en doel. De ambitie van het waterschap blijft onverminderd hoog, maar dat neemt niet weg dat men af en toe moet besluiten een doel te heroverwegen. Zo was vissen in de Kromme Rijn gebaseerd op een maatlat die fouten bleek te bevatten. Dan is aanpassen van het doel geboden. Verder heeft het waterschap ongeveer 5% KRW-waterlichamen. De rest is overig water. Soms lijkt het wenselijk overig water te voegen bij die waterlichamen; dat heeft weer gevolgen voor de normen en de doelen. Op dit punt gaat ook iets gebeuren. • Dan wijst de heer Beugelink er nog op dat in de tabel op pagina 7 bij de maatlaten 'vegetatie' en 'macrofauna' tussen 2009 en 2016 een verslechtering zichtbaar is. Die verslechtering is in de tussenliggende jaren niet te zien, maar treedt alleen op in 2016. Er wordt uitgezocht wat daarvan de oorzaak is. Een nieuwe inventarisatiemethode, een stagiair die alleen de bijzondere soorten heeft genoteerd? De cijfers van 2017 vertellen misschien meer. • De planning geeft aan wanneer het bestuur zijn zorgen kan omzetten in een besluit of in een opdracht aan het college. Er is een landelijk programma. Nu vindt er een regionale analyse plaats op knelpunten, die in de loop van 2018 klaar zal zijn. Eind 2018, begin 2019 is het moment waarop het bestuur daarmee verder kan. Nu is het daarvoor nog te vroeg. Hij heeft de grote lijnen willen schetsen, zodat het bestuur enig houvast heeft. De <u>voorzitter</u> spreekt van een helder verhaal. Ze vindt een tweede termijn nu niet nodig. Dit onderwerp komt later nog terug. Bestuursleden die nog technische detailvragen hebben, kunnen via het bestuurssecretariaat een afspraak maken met de gewenste ambtenaren. De heer <u>Travaille</u> (PvdD) had de heer Beugelink een toezegging horen doen. De heer <u>Beugelink</u> beaamt dat hij hoopt vóór de voorjaarsnota met een notitie te kunnen komen over optimalisering van het meetnet.
--	--	--

5. Notulen

5.1	Adviezen en conclusies verg. SKK d.d. 16 november 2017	<i>Tekstueel:</i> Er zijn geen opmerkingen. De notulen worden ongewijzigd vastgesteld. <i>Naar aanleiding van:</i> Mevrouw <u>Van Dam</u> (WN) wil naar aanleiding van de vragen van de heer Travaille in de rondvraag (pagina 12) over de mestfraude en van de recente berichten over kalvergesjoemel weten of ook agrariërs in het gebied van De Stichtse Rijnlanden betrokken zijn bij dit soort fraude, of dit de effectiviteit van de Kaderrichtlijn water negatief kan hebben beïnvloed, en of dit geen aanleiding is om handhaving en monitoring wat op te schroeven. De heer <u>De Groot</u> begrijpt dat de vraag is of die fraude invloed moet hebben op de controle door het waterschap. Hij verklaart dat de controles door het waterschap duidelijk maken dat zaken als erfafspoeling en dergelijke redelijk stabiel zijn. Zoals de vorige vergadering al was verteld, worden na een tijd met een tekort aan menskracht de controles weer opgevoerd,
-----	--	---

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten
d.d. 8 februari 2018

		maar de nieuwe berichten zijn geen aanleiding om ook hier op die punten te controleren. De heer <u>Beugelink</u> voegt daaraan toe dat het waterschap helemaal niet gaat over fraude. De heer <u>Travaille</u> (PvdD) wijst erop dat het gevolg van de kalverfraude is dat er meer dieren op het land staan. Dat heeft wel een zeker effect. Of het waterschap daarover gaat? Het kan in elk geval iets constateren en nagaan wat het effect daarvan is. Dat geldt voor alles wat van invloed kan zijn op het resultaat.
4.3.2	Actiepuntenlijst met leeswijzer	De heer <u>Bruggink</u> (LNE) dacht een actie op de lijst te hebben gemist: of het bestuur inzicht heeft op de ambtelijke inzet op allerlei zaken. Daar was mondeling al op geantwoord en toen leek het alleen te gaan over declarabele projecten. Nu ziet hij in het antwoord op extranet dat er veel meer wordt bijgehouden. Dat lijkt hem heel verstandig. Er komt bij het lezen nog wel een vraag op die nu niet beantwoord hoeft te worden: is dit voldoende om het algemeen bestuur voldoende te informeren over inzet, en ook nieuwe ramingen daarin goed te onderbouwen of benchmarks te maken? Het gaat hem om betrouwbare cijfers waar men zelf mee kan sturen. De <u>voorzitter</u> weet dat de heer Vos dit aan de desbetreffende verantwoordelijke zal doorspelen. Dan zou dit ook op de actielijst kunnen. De heer <u>Travaille</u> (PvdD) vraagt of het antwoord op actie 41, de terugkoppeling/evaluatie van uit de impulsregeling gesteunde projecten, nog vóór behandeling van de voorjaarsnota te verwachten is. De heer <u>Vos</u> zegt dat het antwoord al op het extranet is te vinden bij de bestuursinformatie.
6. Rondvraag		
		De heer <u>Rutjes</u> (WN) vraagt of het bestuur een lijstje kan krijgen met daarop de momenten in het jaar dat de KRW ter sprake komt. Hij ziet namelijk dat er dit jaar wel zaken ter besluitvorming worden voorgelegd, zoals het vaststellen van de nieuwe begrenzing van waterlichamen. Verder meent hij dat het nuttig kan zijn als er voor het algemeen bestuur een KRW-informatieavond komt. De <u>voorzitter</u> wil dat meegeven aan de portefeuillehouder. De heer <u>Travaille</u> (PvdD) sluit zich daarbij aan. Hij wil zich daarbij zoveel mogelijk richten op oplossing van de problemen en wil dan ook de analyse krijgen waar mevrouw Van Soest om had gevraagd. De heer <u>Reerink</u> (PvdA) heeft nog een antwoord gemist op zijn vraag of het waterschap vergunning geeft voor het vissen met lood of het vissen met kunststof verplicht stelt. De heer <u>Beugelink</u> antwoordt dat het waterschap niet dergelijke vergunningen verleent. Dat doen de visverenigingen. Vissen met lood is niet verboden. Het verzoek dat elk jaar binnenkomt, gaat uit van de fabrikant van kunststof verzwaringen. Het gaat de heer <u>Reerink</u> (PvdA) in de eerste plaats om minder lood in het water. Daar heeft het waterschap wel degelijk invloed op. De heer <u>Bruggink</u> (LNE) meldt dat de vraag wie het water vuil maakt, een antwoord vindt in het blad HVO. Daarin staat een artikel dat de heer Vos naar ieder bestuurslid zal sturen.
7. Sluiting		
		De <u>voorzitter</u> dankt iedereen voor zijn of haar bijdrage en sluit de vergadering om 22.00 uur.

Voor akkoord,
Vergadering commissie SKK d.d. 12 april 2018

De secretaris,

C.J. Vos